

Sonya Yoncheva regala al Festival Perelada
l'estrena absoluta de *George*, un recital vibrant
en homenatge a l'escriptora George Sand que
combina música, cant i text

- **La soprano búlgara ha bastit un espectacle que és un manifest a favor de la llibertat expressiva i del poder transformador de la música i la poesia**
- **Oriol Aguilà: "Hem reforçat el prestigi del festival i hem mantingut la seva trajectòria, caracteritzada per la coherència artística"**

Peralada, 18 de juliol de 2025.- La prestigiosa soprano búlgara Sonya Yoncheva ha tancat aquest vespre de manera brillant l'edició d'enguany del Festival Perelada, a l'església del Carme, amb l'estrena absoluta de l'espectacle *George*, que depassa el recital convencional. Es tracta d'un espectacle que evoca de manera polifònica i subtil, a través de la música, però també de la paraula, l'univers de George Sand (1804-1876), pseudònim d'Amantine Lucile Aurore Dupin de Francueil. La proposta ha combinat música vocal i instrumental, textos literaris i cartes, en una dramaturgia que ha reconstruït l'atmosfera íntima d'aquells salons intel·lectuals del segle XIX. La figura de l'escriptora, periodista, dramaturga i crítica literària George Sand, que va ser amant d'Alfred de Musset i, posteriorment, de Chopin, a més de fer amistat amb Franz Liszt, Pauline Viardot-García i l'actriu Marie Dorval, ha fascinat des de sempre a Yoncheva, que ha bastit aquest espectacle, del qual ja n'ha fet i publicat una gravació en CD (Naive) amb mateix nom. Com explica molt bé al programa de mà el musicòleg Mario Muñoz, "el retrat que Yoncheva proposa és el d'una dona entusiasta,

intrèpida i plena de contradiccions que critica la seva societat a través de l'art".

Avui, amb l'acompanyament refinat d'Olga Zado al piano, la complicitat escènica de la jove mezzo Ekaterine Buachidze i la presència puntual de la violinista Sara Balasch, Yoncheva ha construït una vetllada en que, a banda de la de la soprano, s'hi ha escoltat també la veu de Sand, llegida per la mateixa Yoncheva amb una dicció clara i una comprensió profunda del text, però també les veus dels seus amics i amants —Chopin, Musset, Viardot, Dorval...— que, entre l'admiració, la passió i la complicitat, han teixit el retrat coral d'una intel·lectual audaç amb un estil literari vibrant i mordaç, que va captivar a la soprano la qual, en alguna entrevista realitzada sobre aquest programa mateix ha afirmat que "George Sand estimava les arts incondicionalment. I així, aquest programa ens obre les portes a diverses facetes de l'escriptora, revelant el seu univers artístic i donant vida a les seves passions. La casa, la cuina, el saló cobren vida de nou en aquesta vetllada en companyia dels seus amics, aquells artistes als quals era tan propera i que, amb respecte i un afecte tendre, s'escoltaven, conversaven, reien i celebraven amb música i poesia".

El concert s'ha obert amb una versió pianística de Chopin de *Casta diva*, de Bellini, elegant i etèria en mans de Zado, que ha anunciat el to contemplatiu i refinat del conjunt. Tot seguit, Yoncheva ha llegit una carta apassionada d'Alfred de Musset a George Sand, escrita el 1833 i, immediatament, ha cantat *Nuit de décembre* de Leoncavallo, amb text del mateix Musset. La seva interpretació, càlida i commovedora, ha capturat la melangia del poema i ha establert el registre emocional que ha travessat tot el recital. La interpretació de Yoncheva de *Les filles de Cadix* de Delibes, ha aportat una nota de frescor i picardia, modulant amb gràcia les inflexions del text. A continuació, una versió plena de lirisme del *Nocturn* Op. 9 núm. 2 de Chopin, en què Zado ha desplegat tota la seva elegància pianística, ha precedit una nova lectura, aquesta vegada una paròdia de carta amorosa dirigida a Chopin, la música del qual, constantment present en el rerefons del programa, ha adquirit així un paper doble: banda sonora emocional i record personal de la relació

entre ell i Sand. Totes les missives seleccionades per Yoncheva estan relacionades emocionalment amb una de les peces que les precedeix o que les segueix, de manera que l'experiència poètica i sonora és encara més intensa.

La *Ballade à la lune* d'Offenbach ha permès a la soprano mostrar el seu control de la prosòdia francesa i el seu gust per la miniatura poètica. Amb *Madrid*, de Pauline Viardot, Yoncheva s'ha lliurat amb delectació a la sensualitat rítmica i melòdica d'una peça impregnada d'ecos espanyols mentre Zado, al piano, ha jugat amb el tempo i els contrastos amb precisió i vitalitat en una peça basada en un poema que forma part de *Contes d'Espagne et d'Italie*, de Musset, escrit el 1830. El centre del programa ha inclòs també la lectura d'una carta a Marie Dorval, una de les amigues més properes de Sand. El to tendre i afectuós ha connectat directament amb la cançó següent, *Ninon*, de Francesco Paolo Tosti, basada en un poema de Musset. La interpretació de Yoncheva ha estat especialment teatral, jugant amb el contrast entre la ingenuïtat de la jove i la ironia implícita en el text. La mezzo Ekaterine Buachidze ha interpretat tot seguit la cançó *Hai luli*, de Viardot, que ha aprofundit en aquesta atmosfera melangiosa.

Amb les dues mazurques de Chopin arranjades per Viardot —*Faible cœur* i *Séparation*— el programa ha entrat en una zona d'intimitat dolorosa. La primera ha estat cantada per Yoncheva amb un fil de veu que ha transmès fragilitat i desig, mentre que la segona, compartida amb Buachidze, ha mostrat una fusió vocal d'extrema delicadesa. El duet, ben equilibrat i sincer, ha estat un dels moments més emotius del concert.

Tot seguit, Zado ha interpretat el *Liebestraum* núm. 3 de Liszt amb una claredat i intensitat que han fet brillar l'expressivitat romàntica de la peça. Amb aquesta música de fons, Yoncheva ha llegit un fragment del text *Les maîtres sonneurs* de Sand, una mena de declaració d'amor a la música com a llenguatge total de l'ànima. "La música diu el que es pensa, mostra com amb els ulls; estima com amb el cor; viu, existeix", escriu Sand. El concert s'ha tancat amb dues peces de forta càrrega expressiva: *Les Bohémiennes* de

Viardot, amb arranjaments sobre danses hongareses de Brahms, i una segona versió de *Casta diva* de Bellini, aquesta vegada amb Yoncheva en ple domini belcantista. La primera, compartida amb Buachidze, ha estat un esclat d'energia i complicitat; la segona, una mostra de com la soprano pot alternar la intimitat del recital amb l'amplitud dramàtica de l'òpera sense perdre coherència. En els bisos, la soprano, la mezzo i la pianista han improvisat una versió a dues veus de *Hai luli*, que ha estat el brillant colofó de la vetllada.

El programa, com ja havia anunciat la mateixa Yoncheva a la prèvia, no ha estat una exhibició vocal sinó una immersió en un espai de relació i memòria. El saló de Sand hi ha aparegut com un escenari imaginari on la música i la paraula es troben per donar forma a les emocions. Cada carta, cada cançó, cada peça instrumental s'ha connectat amb un nom, un vincle, una història compartida. I la soprano, lluny de buscar lluïment, s'ha convertit en mediadora d'aquest relat col·lectiu. Acompanyada per una pianista d'alta sensibilitat, per una mezzosoprano que ha sabut afegir llum i contrast i una violinista excellent, Yoncheva ha convertit l'homenatge a George Sand en un manifest a favor de la llibertat expressiva i del poder transformador de la música i la poesia.

Un balanç molt positiu en una edició que ha apostat pel risc més que mai

Avui el Festival Perelada ha tancat la seva 39a edició, tot fent les maletes per marxar la propera setmana cap a Finlàndia, on hi és convidat al prestigiós Savonlinna Opera Festival, on hi presentarà la seva producció *The Fairy Queen*, de Henry Purcell, estrenada en l'edició del 2022 i dirigida per Joan Anton Rechi (escena) i Daniel Espasa (música) i protagonitzada, entre d'altres, pel contratenor Xavier Sabata. Oriol Aguilà, director artístic del cicle empordanès, ha fet un balanç molt positiu de l'edició d'enguany del festival: "Estic convençut que hem reforçat el prestigi del festival, hem mantingut la seva trajectòria caracteritzada per la coherència artística i hem potenciat i ens hem recolzat més que mai en els meravellosos espais de que disposem,

traient-ne el màxim partit possible i demostrant, novament, com n'és d'ideal la combinació de l'art, la música, la dansa, amb espais de gran valor patrimonial o històric com és el Cellar Perelada –projecte del despatx RCR, Premi Pritzker-, l'església gòtica del Carme o un espai emblemàtic com és el Mirador del Castell”.

Una de les característiques de l'edició enguany del festival ha estat l'experimentació, amb el risc que això comporta, amb propostes contemporànies encapçalades per creadors de casa, com ara Le Terroir (Lorena Nogal), Genius Loci (Rafael R. Villalobos i Xavier Sabata), Opera (Forse) amb Frames Percussion o Hort/Garden (Elena Tarrats). Aguilà diu al respecte que aquesta és la línia a seguir: “Aquest estiu hi ha hagut a Peralada més experimentació que mai, però això ja va amb la nostra manera de fer, perquè aquest esperit és el que caracteritza un festival, tot i que cada vegada les programacions estables s'estan empeltant més d'aquest esperit. Volem acompanyar als creadors i al públic a viure aquestes experiències noves, obrir portes i finestres a la descoberta, aconseguir sorprendre l'audiència amb propostes que tindran una vida posterior, un recorregut, però que conservaran la idea fundacional de Peralada”.

La invitació a cercar el propi paradís, el propi genius loci, individual o col·lectiu ha estat el leitmotiv i fil conductor del cicle. Aguilà explica que “enguany crec que s'ha viscut intensament l'esperit amb que hem bastit el programa, que era el de convidar a trobar cadascú el seu jardí interior, el seu genius loci, el seu paradís individual, però també cercar aquest paradís col·lectiu, on tots gaudim de les propostes artístiques que ens presenten els creadors. Voldria destacar la presència, en les converses de la Biblioteca del Castell, de dos dels autors que han inspirat –ells o la seva obra- espectacles que hem pogut veure, com l'escriptor Marco Martella (*Genius Loci*) i la psiquiatra i psicoterapeuta Sue Stuart-Smith (*Hort/Garden*), cosa poc habitual”. Només un punt de mal sabor de boca en aquesta edició del festival i que deixa deures pel futur: “Si hi ha quelcom que lamentem moltíssim és haver hagut de suspendre el concert que ens havien d'oferir William Christie i Les Arts Florissants –per l'alerta de mal temps- però ja estem treballant per intentar recuperar en el futur la visita d'aquesta formació.”

Pel que fa a les xifres, l'ocupació d'aforament del Festival Perelada d'aquest estiu ha estat del 91%.